

Souhrnné zhodnocení dopadu invazních rostlin na domácí druhy, společenstva a ekosystémy

S rostoucím počtem studií zabývajících se vlivem invazních rostlin na domácí druhy a ekosystémy vzrůstá i potřeba souhrnného zhodnocení vztahu mezi charakteristikami invazních druhů a ovlivněného prostředí a významností dopadu. Autoři shrnují poznatky z 287 publikací zabývajících se 1551 individuálními případy a hodnotící dopad 167 invazních rostlin ze 49 čeledí. Invazní rostliny vykazují u některých výstupů shodně významné vlivy. Naproti tomu, u jiných – např. druhové pestrosti, rozmanitosti a půdních zdrojů, je významnost vlivu určena vztahy mezi charakteristikami invazní rostliny a invadovaným biotem. Jedním z jasných výstupů této studie je zjištění, že významnost vlivu je daleko pravděpodobnější u ostrovů než na pevnině. Neexistuje žádný univerzální způsob sledování dopadu a sledovaný dopad závisí na zjišťovaném parametru. Ačkoliv je vliv silně závislý na invazním druhu a specifickém prostředí lokality, některé rysy, jako jsou životní forma, vzrůst a způsob opylování, do určité míry předurčují účinek dopadu bez ohledu na dotčený biotop a geografickou oblast.

Využitelné výstupy:

S rostoucím počtem studií zabývajících se vlivem invazních rostlin na domácí druhy a ekosystémy vzrůstá i potřeba souhrnného zhodnocení vztahu mezi charakteristikami invazních druhů a ovlivněného prostředí a významností dopadu. Autoři shrnují poznatky z 287 publikací zabývajících se 1551 individuálními případy a hodnotící dopad 167 invazních rostlin ze 49 čeledí.

Významný vliv na sledované výstupy byl zaznamenán z více než šedesáti procent (63,3%), zastoupení významných dopadů bylo nejvyšší u výstupů týkajících se rostlin (76,2% z 412 případů), méně půdy (57,8% z 876 případů) a živočichů (50,2% z 203 případů). Charakteristiky druhů a společenstev (např. pestrost, početnost, produktivita atp.), obzvláště těch týkajících se rostlin, mají tendenci poklesat, ale početnost a druhová pestrost půdní bioty, koncentrace půdních živin a obsah vody po invazi častěji vzrůstají, než klesají. Je však potřeba být v interpretaci těchto výsledků obezřetný – např. zvýšení obsahu živin v půdě nutně neznamená zlepšení stavu ovlivněného ekosystému. V oligotrofním prostředí nebo u raně sukcesních stadií může znamenat zvýšení obsahu živin další invazi. Invazní rostliny vykazují shodně významné vlivy na přežívání domácích druhů, aktivitu autochtonních živočichů, produktivitu autochtonních společenstev a obsah živin a minerálů v rostlinných tkáních. Naproti tomu, u druhové pestrosti, rozmanitosti a půdních zdrojů je významnost vlivu určena vztahy mezi charakteristikami invazní rostliny a invadovaným biotem. Významnost na uvedené charakteristiky společenstev vzrůstá u jednoletých trav a větrosnubných stromů invadujících středomořské nebo tropické biomy. Jedním z jasných výstupů této studie je zjištění, že významnost vlivu je daleko pravděpodobnější u ostrovů než na pevnině. Významnost vlivu na produktivitu rostlinných a živočišných společenstev a pokryvnost rostlinných společenstev závisela na vzrůstu invazní rostliny. U druhů vyšších než 1,2 m se projevoval významný vliv v 93,7% případů. Cizí rostliny se mohou stát složkou nových ekosystémů a mohou pomoci poskytovat ekosystémové služby, mohou tvořit nové oboustranně prospěšné mezidruhové vztahy nebo mohou zvyšovat početnost některých domácích druhů.

Neexistuje žádný univerzální způsob sledování dopadu a sledovaný dopad závisí na zjišťovaném parametru. Ačkoliv je vliv silně závislý na invazním druhu a specifickém prostředí lokality, některé rysy, jako jsou životní forma, vzrůst a způsob opylování, do určité míry předurčují účinek dopadu bez ohledu na dotčený biotop a geografickou oblast.

Grafické přílohy: [invaze1.jpg](#) [1]

Zdroj: Pyšek P., Jarošík V., Hulme P.E., Pergl J., Hejda M., Schaffner U., Vila M. 2012: A global assessment of invasive plant impacts on resident species, communities and ecosystems: the interaction of impact measures, invading species' traits and environment. *Global Change Biology* 18 (5): 1725-1737.

Zadal: Jiří Pokorný

URL zdroje: <http://www.forumochranyprirody.cz/souhrnne-zhodnoceni-dopadu-invaznich-rostlin-na-domaci-druhy-spolecenstva-ekosystemy>

Odkazy:

[1] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/invaze1.jpg>